

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

- 2 -

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

**ភាគនាមប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ និងភាគនាមអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/២០-១០-២០១០-អវតក/អបជ(១៤)

ចំពោះមុខ:

ចៅក្រម រុនាក់ គីមសាន, ប្រធាន
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម ជំយ ថុល
ចៅក្រម Catherine MARCHI-UHEL
ចៅក្រម ហុក ចុន្ទី

កាលបរិច្ឆេទ:

ថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de réception): 17 / 12 / 2010
ម៉ោង (Time/Heure): 10:20
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Ratanak

សាធារណៈ:

សាលដីកាលើការជូនដំណឹងរបស់មេធាវីការពារក្តីអំពីការបកប្រែបទដ្ឋានកំហុសខ្លួន

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង

Andrew CAYLEY

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

យូ ប៊ុនឡេង

Siegfried BLUNK

ជនក្រុមចោទ

អៀង ធីរិទ្ធ

សហមេធាវីការពារក្តីជនក្រុមចោទ

ផាត់ ពៅស៊ាង

Diana ELLIS QC

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អវតក”) បានទទួល “ការជូនដំណឹងជាបន្ទាន់របស់មេធាវីការពារក្តីអំពីការបកប្រែមានកំហុសឆ្គងនូវឯកសារមួយចំនួន និងសំណើសុំឱ្យបង្គាប់ថាកសល មានយុត្តាធិការ ឬកំណត់ថា មានយុត្តាធិការក្នុងការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើភាពត្រឹមត្រូវនៃការបកប្រែឯកសារជាភ័ស្តុតាងនានា” ដែលដាក់ដោយសហមេធាវីការពារជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ហើយត្រូវបានជូនដំណឹងទៅភាគី នៅថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ (“សេចក្តីជូនដំណឹង”)។

I. ប្រវត្តិ

១. សេចក្តីជូនដំណឹងនេះបង្ហាញអំពីកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំនួនពីរច្បាប់ ហើយ“សំណូមពរថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឬផ្សេងពីនេះថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះបង្គាប់ កសល ថា ត្រូវធានាចំពោះឯកសារទាំងឡាយដែលយកមកសំរេងនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ត្រូវតែបានបកប្រែយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញអំពីខ្លឹមសារយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវគ្រប់ភាសាការងាររបស់ អវតក”។

II. ភាពអាចទទួលយកបាន

២. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបដិសេធការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងនេះ^១ ហើយថា សេចក្តីជូនដំណឹងនេះមិនអាចទទួលយកបាននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៧៤(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (វិសោធនកម្មលើកទី១) បានទេ។

^១ ការជូនដំណឹងជាបន្ទាន់របស់មេធាវីការពារក្តីអំពីការបកប្រែមានកំហុសឆ្គងនូវឯកសារមួយចំនួននិងសំណើសុំឱ្យបង្គាប់ថាកសល មានយុត្តាធិការ ឬកំណត់ថា មានយុត្តាធិការក្នុងការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើភាពត្រឹមត្រូវនៃការបកប្រែឯកសារជាភ័ស្តុតាង, ចុះថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារលេខ 1, ERN 00615972-00615981 (ខ្មែរ)(“ សេចក្តីជូនដំណឹង”)។

^២ សេចក្តីជូនដំណឹង កថាខណ្ឌ២៨។

^៣ សេចក្តីជូនដំណឹង កថាខណ្ឌ៥ ដល់កថាខណ្ឌ៧។

សាលដីកាលើសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសា

៣. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានពិនិត្យរួចមកហើយ ថាតើវិធាន២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង តម្រូវឱ្យមានការបកស្រាយឱ្យទូលំទូលាយទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬទេ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវភាពយុត្តិធម៌នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។

៤. វិធាន២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចែងថា៖

១. ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងបទបញ្ជារដ្ឋបាលទាំងអស់ជាធរមាន ត្រូវតែបកស្រាយក្នុងន័យការពារជាតិ ដល់ប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យជនត្រូវចោទ និងជនរងគ្រោះ ដើម្បីធានាអំពីសុចរិតភាពផ្លូវច្បាប់ និងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រកបដោយតម្លាភាព ដោយគិតដល់លក្ខណៈពិសេសរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា និងកិច្ចព្រមព្រៀង។ ក្នុងបរិបទនេះ៖

ក. ដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ត្រូវតែមានយុត្តិធម៌ និងត្រូវគោរពគោលការណ៍ចំពោះមុខ ហើយត្រូវរក្សាបាននូវតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងឡាយ...

៥. សហមេធាវីការពារក្តីលើកឡើងថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះគួរតែមានយុត្តាធិការលើសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ពីព្រោះមានការសន្មតទុកជាមុនថា ការបកប្រែត្រូវតែត្រឹមត្រូវ ហើយថា ការបកប្រែមិនត្រឹមត្រូវនានាអាចនាំឱ្យមានកំហុសអង្គហេតុ ដែលអាចនាំឱ្យមានការយល់ឃើញផ្នែកច្បាប់មិនត្រឹមត្រូវ។

៦. សេចក្តីជូនដំណឹងនោះមិនបានពន្យល់ថា តើករណីកំហុសឆ្គងក្នុងការបកប្រែភាសានោះ ប៉ះពាល់ដល់ភាពយុត្តិធម៌ក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីមុន ឬលើអង្គសេចក្តី បានយ៉ាងដូចម្តេចនោះទេ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសូមរំលឹកដល់សហមេធាវីការពារក្តីថា នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើអង្គសេចក្តីភាគីនឹងមានឱកាសជំទាស់លើភាពអាចទទួលយកបាន និងលើទម្ងន់ភ័ស្តុតាង។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏សូមរំលឹកដល់សហមេធាវីការពារក្តីផងដែរថា ចៅក្រម នៃអវតកទាំងអស់សុទ្ធតែមានសមត្ថភាព

^៤ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបដិសេធសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី (D264/1), សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស (អបជ៤២) ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារលេខ D264/2/6 ក្រោយពេល១៣ ដល់កថាខណ្ឌ១៦។

^៥ សេចក្តីជូនដំណឹង កថាខណ្ឌ១៥ ដល់ ១៧, កថាខណ្ឌ២៦ ដល់ ២៧។
សាលដីកាលើសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសា

ដើម្បីរកឱ្យឃើញ និងកែតម្រូវនូវរាល់កំហុសអង្គហេតុនានា ដែលបង្កឡើងដោយកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសា ដើម្បីជៀសវាងការយល់ឃើញអង្គច្បាប់មិនត្រឹមត្រូវ។ ទោះជាយ៉ាងដូច្នោះក៏ដោយ ក៏អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ថា ពិតជាអាចមានកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសាច្រើនជាងនេះនៅក្នុងសំណុំរឿង ហើយថា ប្រសិនបើកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសាមួយចំនួន ដែលអាចមានត្រូវបានរកឃើញ និងកែតម្រូវឱ្យបានជាងនេះ វានឹងជួយសម្រួលដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ ដោយហេតុថា សវនាការក្នុងសំណុំរឿង០០២ នឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការនៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានខែខាងមុខនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាឃើញថា ខ្លួនស្ថិតនៅក្នុងគោលជំហរដ៏សមស្របមួយ ដើម្បីពិនិត្យឱ្យបានស្របនៃសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថា អាចទទួលយកបាន ដោយអនុលោមតាមវិធាន២១ នៃវិធាន ផ្ទៃក្នុង។

III. ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីជូនដំណឹង

- ៧. សហមេធាវីការពារក្តីលើកឡើងថា នៅថ្ងៃទី១៥ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ ខ្លួនត្រូវបានជូនដំណឹងដោយអង្គភាពបកប្រែភាសា នៃអវតក “អំពីកំហុសឆ្គងអង្គហេតុមួយចំនួននៅក្នុងឯកសារបកប្រែភាសាបារាំង” ទាក់ទងនឹងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំនួនពីរច្បាប់ដែលមានច្បាប់ដើមជាភាសាខ្មែរ^៦។ កំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែទាំងនេះ ត្រូវបានកែតម្រូវបន្ទាប់ពីពេលនោះមក^៧។
- ៨. សហមេធាវីការពារក្តីមិនបានចោទប្រកាន់ថា កំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសានេះ ប៉ះពាល់ដល់ការយល់ឃើញរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្នុងការសម្រេចចេញដីកាដោះស្រាយនោះ^៨។ ពួកគាត់ក៏មិនបានបង្ហាញពីភាពចាំបាច់ណាមួយ ដែលតម្រូវឱ្យមានការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ការបកប្រែ

^៦ សេចក្តីជូនដំណឹង កថាខណ្ឌ១៨។ កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទាំងពីរនោះមានលេខឯកសារ D231/18 និង D231/26។

^៧ សំណើសុំកែតម្រូវ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារលេខ D231/18/Corr-1 និង D231/26/Corr-1។

^៨ សំណើសុំកែតម្រូវ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារលេខ D231/26/Corr-2។

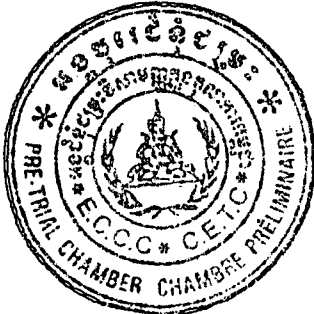
^៩ ដីកាដោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារលេខ D427/18។
សាលដីកាលើសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសា

ឡើងវិញ ចំពោះ“រាល់ឯកសារទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានយកមកធ្វើជាសំអាងក្នុងការចេញដីកា ដំណោះស្រាយនោះដែរ”។

- ៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ស្របជាមួយនិងសហមេធាវីការពារក្តីដែលថា ទំហំនៃកំហុសក្នុងការបកប្រែភាសាលើកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ គួរត្រូវបានស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី^៤។ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមានសរុបប្រមាណជា ៧៦៧ច្បាប់ ដែលមានឯកសារដើមជាភាសាខ្មែរ។ កំណត់ហេតុទាំងនេះ មានសរុប ប្រមាណជា ៥១០០ ទំព័រ។
- ១០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបង្គាប់ឱ្យអង្គភាពបកប្រែភាសា ធ្វើការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញនូវភាពត្រឹមត្រូវនៃការបកប្រែទៅជាភាសាអង់គ្លេស និងបារាំង លើឯកសារកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំនួន១០% នៃកំណត់ហេតុទាំងអស់ (ដែលមានច្បាប់ដើមជាភាសាខ្មែរ) នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២។ អង្គភាពបកប្រែភាសាបានបញ្ជាក់ប្រាប់ដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះរួចហើយថា ខ្លួនមានអ្នកបកប្រែឯកសារពីភាសាបារាំង ទៅភាសាអង់គ្លេសចំនួនពីរនាក់ និងមានអ្នកបកប្រែភាសាខ្មែរផ្ទាល់មាត់ម្នាក់ ដែលអាចបញ្ជាក់ថា តើការបកប្រែណាមួយ(ប្រសិនបើមាន)មិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើមជាភាសាខ្មែរនោះ។ បើចាំបាច់ អង្គភាពបកប្រែភាសាក៏ត្រូវបានបង្គាប់ឱ្យដាក់សំណើសុំធ្វើការកែតម្រូវ ទៅកាន់ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការនៃអវតក ផងដែរ។
- ១១. ដោយហេតុថា សហមេធាវីការពារក្តី មិនបានបង្ហាញនូវការប៉ះពាល់ណាមួយដល់ជនជាប់ចោទទេនោះ ហើយដោយពិចារណាលើធនធាន និងទំហំការងារដែលអង្គភាពបកប្រែភាសាមាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ការបង្គាប់ទៅកាន់អង្គភាពបកប្រែភាសា ដូចបានរៀបរាប់ពីខាងលើនេះ បង្កើតឱ្យមានការឆ្លើយតបសមស្រប ចំពោះសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហមេធាវីការពារក្តី។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសូមរំលឹកដល់សហមេធាវីការពារក្តីថា ទៅតាមធនធានដែល

^៤ សេចក្តីជូនដំណឹង កថាខណ្ឌ២៧។
សាលដីកាលើសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីកំហុសក្នុងនៃការបកប្រែភាសា

ខ្លួនមាន សហមេធាវីត្រូវប្រឹងប្រែងកំណត់ដៅ និងជូនដំណឹងទៅផ្នែកពាក់ព័ន្ធសមស្របនៃ អវតក នូវកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសាទាំងឡាយណា ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ ។

១២. អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅតែពិចារណាលើសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហមេធាវីការពារក្តី រហូតដល់ពេល ខ្លួនអាចជូនដំណឹងអំពីលទ្ធផល នៃការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញរបស់អង្គភាពបកប្រែភាសា ទៅ ដល់ភាគីនៅក្នុងពេលសមស្រប។ ផ្សេងពីនេះ សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ត្រូវ បានបដិសេធពេល។

ចំពោះសំណងហេតុខាងលើនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទ ៖

- ១. សេចក្តីជូនដំណឹងនេះអាចទទួលយកបាន តាមទម្រង់។
- ២. ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ដោយគិតចាប់ពីការជូនដំណឹងនៃសាលដីកានេះ អង្គភាពបកប្រែ ភាសា ត្រូវបានបង្គាប់ឱ្យ៖
 - ក. ពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញនូវការបកប្រែទៅជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាបារាំង នូវកំណត់ ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំនួន១០% (ដែលមានច្បាប់ដើមជាភាសា ខ្មែរ) នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២។
 - ខ. ដាក់សំណើសុំកែតម្រូវចាំបាច់ទាំងឡាយណា ទៅកាន់ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ និង
 - គ. រាយការណ៍ពីលទ្ធផលនៃការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់នេះ ជូនដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយភ្ជាប់ មកជាមួយនូវសំណើសុំកែតម្រូវទាំងឡាយណាដែលបានស្នើឡើង។
- ៣. អង្គភាពបកប្រែភាសាអាចស្នើសុំការពន្យារឱវាទពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ប្រសិនបើចាំបាច់។
- ៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅតែពិចារណាលើសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហមេធាវីការពារក្តី រហូតដល់ពេល ដែលខ្លួនអាចជូនដំណឹង អំពីលទ្ធផលនៃការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់របស់អង្គភាពបកប្រែភាសា ទៅដល់ ភាគី នៅក្នុងពេលសមស្រប។

សាលដីកាលើសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីកំហុសឆ្គងនៃការបកប្រែភាសា

- ៥. ក្រោយពីទទួលបាននូវរបាយការណ៍ ស្តីពីលទ្ធផលនៃការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញនេះពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះហើយនោះ ជនជាប់ចោទអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងរបស់ខ្លួនដែលមាននៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងជាថ្មីម្តងទៀតបាន។
- ៦. ផ្សេងពីនេះ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះត្រូវបានបដិសេធពោល។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ ch.

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

[Signature]
 Rowan DOWNING

[Signature]
 ជំយ ថុល

[Signature]
 Catherine MARCHI-UHEL

[Signature]
 ហុក ចុន្ទី ប្រាក់ គីមសាន